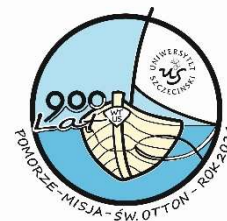

SCENARIUSZ KATECHEZY DLA UCZNIÓW SZKÓŁY PODSTAWOWEJ KLASA IV-VIII

Przygotowany w ramach projektu badawczego Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego pt. „Historia świętości – świętość w historii” z okazji 900-lecia misji ewangelizacyjnej Pomorza.

Temat: Każdy z nas jest Apostołem Chrystusa

Cel główny: Ukazanie uczniom przebiegu misji chrystianizacyjnej przeprowadzonej przez św. Ottona z Bambergu.

Cele szczegółowe – uczeń:

- wie do czego służy chrzcielnica;
- wymienia postaci związane z misją św. Ottona;
- pokazuje na mapie miejscowości, w których działał Misjonarz Pomorza;
- interesuje się historią miejsc, w których był św. Otton z Bambergu, oraz ich współczesnym upamiętnieniem;
- wskazuje, dlaczego św. Ottona nazywa się Apostołem Pomorza;
- pragnie włączyć się w moje dzieło misyjne w swoim środowisku przez dobre uczynki;

Metody: rozmowa kierowana, praca z obrazem, praca z QR kodem, wykład, praca z mapą Google, praca ze słownikiem języka polskiego, praca z tekstem

Środki dydaktyczne: tekst modlitwy, obrazy z chrzcielnicami, QR kod, film „Wolin i Otton z Bambergu”, mapa Google, Słownik języka polskiego PWN, fragment adhortacji „CHRISTUS VIVIT”, kolorowe kartki A4,

Przebieg katechezy:

Modlitwa

Katecheta prosi by wszyscy uczniowie wstali i przygotowali się do modlitwy, którą przeczyta jeden z nich. (Załącznik 1)

Wprowadzenie – 3 minuty

Następnie w formie rozmowy z uczniami, zadajemy im pytanie „**Jakie sakramenty, otrzymaliście już w swoim życiu?**” (Oczekiwane odpowiedzi: Chrzest, Pokuta i pojednanie, Eucharystia). Pytamy także „**Czy pamiętacie w jakich parafiach były udzielone wam te sakramenty?**” Podczas rozmowy zwracamy szczególną uwagę na to, że w wędrówce naszego życia, sakramenty odgrywają ważną rolę. Ich rolą jest między innymi ukierunkowanie nas ku Bogu (są jak kompas). Umacniają nas w drodze do zbawienia obdarowując wiarą, nadzieją i miłością a także darami Ducha Świętego.

Rozwinięcie tematu – 35 minut

Katecheta pokazuje uczniom dwa zdjęcia i pyta uczniów co one przedstawiają. Po przeanalizowaniu obrazów informujemy uczniów, że chrzcielnica (Zdjęcie 1) to kamienna chrzcielnica z XIII w.

znajdująca się w Katedrze Koszalińskiej. (Zdjęcie 2) to gotycka chrzcielnica z XIV w. i znajduje się w Bazylice konkatedralnej w Kołobrzegu. Jeśli uczniowie mogą, korzystać ze smartfonu lub tabletu prosimy o zeskanowanie kodów QR by zobaczyli te obrazy indywidualnie (Załącznik 3). Katecheta wyjaśnia do czego służy chrzcielnica.

Katecheta dopytuje, czy uczniowie mają chrzcielnicę w swoich Kościołach parafialnych w pobliżu miejsca zamieszkania. Następnie proponujemy by w ramach dodatkowej pracy, uczniowie będąc w swoich parafiach na niedzielnej Eucharystii, wykonali zdjęcie chrzcielnicy. (Po przesłaniu zdjęć zostanie wykonana mapa Google z parafiami i chrzcielnicami). W tym momencie zapisujemy temat na tablicy, a uczniowie w swoich zeszytach. Następnie uczniowie w zeszycie zapisują dwa zdania niedokończone: **DATA MOJEGO CHRZTU .....** oraz **MIEJSCE MOJEGO CHRZTU.....** Katecheta prosi by w domu razem z rodzicami, uczniowie wypisali te informacje. Nauczyciel także poleca zapisać do zeszytów informację o dodatkowej pracy: **JEŚLI W TWOJEJ PARAFII JEST CHRZECIELNICA, WYKONAJ JEJ ZDJĘCIE** i prześlij do nauczyciela.

Aktywizacja

Katecheta informuje uczniów, że za chwilę zostanie otworzony film, który należy obejrzeć i wysłuchać z uwagą. W trakcie jego trwania prosi by uczniowie zapisywali w zeszycie pod tematem odpowiedzi na dwa pytania: **Jakie postaci występują w filmie? Jakie miejscowości wymienione zostają w filmie?**

Link do Filmu: Wolin i Otton z Bambergu: <https://www.youtube.com/watch?v=rrv6zLuqWxY>

Po filmie uczniowie zgłaszają odpowiedzi. Na tablicy zapisujemy lub wywieszamy wcześniej przygotowane napisy: **biskup Bernhard, św. Wojciech, Bolesław Krzywousty, książę Warcisław I, biskup Otton z Bambergu**. Następnie uczniowie wymieniają zapisane miejscowości i również umieszczamy je na tablicy: **Wolin, Pyrzyce, Szczecin**. Sprawdzamy czy wszyscy w zeszytach mają uzupełnione ewentualne braki.

Podczas dalszej rozmowy z uczniami nauczyciel zadaje pytanie dotyczące filmu: o jakim wydarzeniu był film? Po uzyskaniu odpowiedzi informuje uczniów, że w 2024 roku przypada 900 rocznica rozpoczęcia pierwszej misji chrystianizacji Pomorza Zachodniego, której dokonał właśnie św. Otton z Bambergu na polecenie księcia Bolesława Krzywoustego. Nauczyciel pyta uczniów o rok rozpoczęcia misji, jeśli 2024 obchodzą będziemy 900 rocznicę. Katecheta na tablicy zapisuje daty: **I misja św. Ottona z Bambergu na Pomorzu 1124-1125 r. oraz II misja 1128 r.** Uczniowie przepisują daty do zeszytu.

Katecheta podaje uczniom informację, o tym, że te odległe wydarzenia przyczyniły się do silnego związania Pomorza Zachodniego z Polską, ale również stały się początkiem życia chrześcijańskiego na tych terenach. Tysiące mieszkańców Pomorza w XII wieku przyjmując chrzest z rąk biskupa Ottona zmieniło swoje życie z pogańskiego na chrześcijańskie. XII wieczna misja chrystianizacji Pomorza, zakończyła się całkowitym sukcesem religijnym - dla biskupa Ottona - a także politycznym - dla księcia Bolesława Krzywoustego i księcia pomorskiego Warcisława I. Księstwo pomorskie włączone zostało we wspólnotę krajów chrześcijańskich.

Do dziś na terenie niektórych miejscowości, które odwiedził św. Otton z Bambergu udzielając chrztu, istnieją pamiątki tych odległych wydarzeń.

Wizualizacja współczesnego kultu św. Ottona z Bambergu (praca z obrazem)

Katecheta wyświetla za pomocą projektora lub pokazuje w formie wydruku zachowane miejsca kultu św. Ottona z Bambergu. Pokazując konkretne miejsce, uczeń lub nauczyciel czyta informację o danym miejscu.

Celem tego zadania jest także ukazanie wartości krajoznawczych tych miejsc znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Brzesko – Załącznik 4

Cerkwica – Załącznik 5

Pyrzyce – Załącznik 6

Praca z interaktywną mapą

W dalszej części lekcji katecheta prezentuje uczniom aktualną mapę Polski (Mapa Google) z zaznaczonymi miejscowościami związanymi z Misją Ottona z Bambergu.

Link: <https://bit.ly/3yKa5sd>

Nauczyciel zwraca uwagę na **zasięg I i II misji** informując, że kolejna **II misja 1128** dotyczyła zaodrzańskiego obszaru Pomorza, wtedy Otton odwiedził po raz drugi Szczecin i Wolin, gdyż trzeba było wracać na odwiedzone wcześniej tereny, ponieważ miejscowi burzyli kościoły, odbudowywali kąciny (słowiańskie świątynie) i wracali do religii przodków. I tym razem Otton chrzcił, nauczał i zakładał kościoły.

Przeglądanie mapy zaczynamy od **Gniezna**, przypominając, że jest to siedziba pierwszego arcybiskupstwa w Polsce. Tutaj w roku tysięcznym odbył się zjazd Gnieźnieński. W 1124 roku w Gnieźnie biskup Otton spotkał się z **Bolesławem Krzywoustym** i uzgodnił szczegóły misji chrystianizacji. Następnie pokazujemy uczniom na mapie miejsca związane z dalszymi etapami misji chrystianizacji i zachowanymi do dziś elementami kultu świętego Ottona.

Pierwsza misja: Santok, Brzesko (Szczecińskie), Pyrzyce, Kamień, Wolin, Szczecin, Cerkwica, Kłodkowo,

Druga misja: Dymin, Uznam, Wołogoszcz, Choćków, Szczecin, Wolin.

Uczniowie zapisują w/w miejscowości w zeszyty.

W dalszej części lekcji katecheta przedstawia definicję dwóch wyrazów ze Słowika języka polskiego. „**APOSTOŁ** i **MISJONARZ**” (załącznik 7). Następnie informuje uczniów o tym, że Św. Otton z Bambergu bardzo często nazywany jest Apostołem Pomorza. Zwracamy uwagę, że tradycja biblijna uczy nas wyłącznie o 12 apostołach. W nauce Kościoła dopuszczamy używania tego słowa, także w znaczeniu każdego głosiciela chrześcijaństwa. Dlatego św. Ottona z Bambergu, mimo że nie był jednym z 12 Apostołów, jest Apostołem jako głosiciel, propagator chrześcijaństwa.

Katecheta zadaje uczniom pytanie. **Kogo oni mogliby podać jako przykład Apostoła, Misjonarza Chrystusa, poza 12 Apostołami?**

Prosimy by jedna osoba przeczytała fragment Adhortacji papieża Franciszka „CHRISTUS VIVIT” p. 239. (załącznik 8). Następnie rozmawiamy z uczniami o przeczytanym tekście i wskazówkach

papieża: by być zawsze misjonarzami, przekazywać dobro, prosić Matkę Bożą o pomoc, zapraszać przyjaciół w dzieła misyjne.

Podsumowanie – 5 minut

W końcowej części lekcji, przypominamy uczniom o poznanej dziś postaci św. Ottona z Bambergu, który przez wielu nazywany jest Apostołem Pomorza. Także my jesteśmy apostołami Chrystusa i jego misjonarzami. **Co konkretnie mogę zrobić dla innych w najbliższym czasie by spełnić wolę Boga i być jego misjonarzem?** Prosimy by uczniowie w zeszycie na kartce odrysowali swoją dłoń i w domu na każdym z odrysowanych palców napisali przykład co konkretnie mogą uczynić dla innych by stać się apostołem/misjonarzem Jezusa?) Jeśli pozostało więcej czasu, można zadanie wykonać już na lekcji. Wtedy nauczyciel rozdaje każdemu z uczniów kolorową kartkę, na której wykonują w/w zadanie. Następnie wybrani uczniowie prezentują swoje prace. Dłonie z kartki można wyciąć i wkleić do zeszytu.

Modlitwa

Na zakończenie zachęcamy do wspólnej modlitwy: **Modlitwa św. Jana Pawła II o Ducha Misyjnego**

(Załącznik 9).

Autor scenariusza: Kazimierz Raczyński, CEN Koszalin 2022.

Załączniki

Załącznik 1

„Wszchemogący, miłosierny Boże, święty Otto, biskup, doprowadził Pomorzan do prawdziwej wiary i udzielił im sakramentów zbawienia, pomóż nam swoją łaską, abyśmy zachowali dar wiary, którego nam udzieliłeś. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg, przez wszystkie wieki wieków. Amen”

Zdjęcie 1

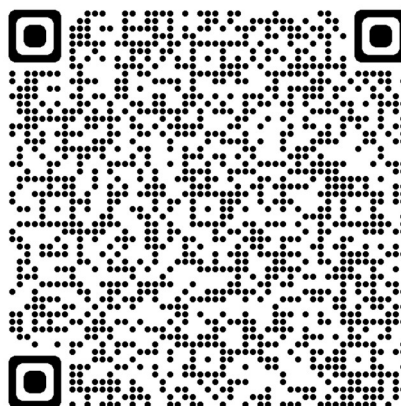

Zdjęcie 2:

Załącznik 3

Załącznik 4

Brzesko

W czasach biskupa Ottona, była to duża osada, posiadająca obronny gród ze świątynią pogańską na Brzeskiej Górze. 3.06.1124 nad strumieniem, którego później nazwano Jordanem, biskup ochrzcił pierwszych Pomorzán, około 30 osób. Obrzędu dokonał poprzez zanurzenie w źródlanej wodzie i – choć pamięć o Ottonie przez wieki nieco zbladła – strumyk, nazwany na pamiątkę tego wydarzenia Jordanem, zachował tę nazwę do dziś. Przy polnej, nieco utwardzonej drodze postawiono na pamiątkę krzyż z podobizną biskupa i stosowną inskrypcją.

Załącznik 5

Cerkwica

Studnia św. Ottona w Cerkwicy.

Między tymi dębami znajduje się studnia (niektórzy używają zdrobnienia "studzienka") świętego Ottona. Studnia (prawdopodobnie wyschnięta) upamiętnia chrzest mieszkańców Pomorza Zachodniego dokonany prawdopodobnie w tym miejscu przez św. Ottona z Bambergu na przełomie 1124 i 1125 roku. Obok studni stoi kamienny obelisk zwieńczony krzyżem z napisami po polsku i niemiecku.

Załącznik 6

Pyrzyce

Studzienka upamiętnia jedno z najważniejszych wydarzeń w historii Pomorza, jakim był chrzest jego mieszkańców. Usytuowana jest w miejscu, w którym według tradycji św. Otton z Bambergu chrzczył Pyrzyčan podczas swej wyprawy misyjnej w 1124 r.

Załącznik 7

————— Słownik języka polskiego PWN*

apostoł

1. «każdy z dwunastu wybranych uczniów Chrystusa»
2. «głosciciel chrześcijaństwa»
3. «propagator jakichś zasad, jakiejś idei lub nauki»

————— Słownik języka polskiego PWN*

misjonarz

1. «osoba duchowna lub świecka prowadząca działalność misyjną»
2. misjonarze «zgrupowanie zakonne założone w celu prowadzenia działalności misyjnej»
3. «członek tego zgrupowania»

Załącznik 8

„239. Pragnę przypomnieć, że nie trzeba długich kursów, aby młodzi ludzie byli misjonarzami. Nawet najślabi, najbardziej ograniczeni i zranieni mogą nimi być na swój sposób, ponieważ zawsze trzeba pozwalać, aby dobro było przekazywane, nawet jeśli współistnieje z wieloma słabościami. Młody człowiek, który udaje się na pielgrzymkę, aby poprosić Matkę Bożą o pomoc, i zaprasza przyjaciela lub kolegę, aby mu towarzyszył, poprzez ten prosty gest dokonuje cennego działania misyjnego. [...]”

Załącznik 9

Modlitwa św. Jana Pawła II o Ducha Misyjnego

Panie Jezu, który niegdyś wezwałeś pierwszych uczniów, aby stali się rybakami ludzi, niech także i dziś rozbrzmiewa Twoje łagodne wezwanie „Pójdź za Mną!”. Udziel chłopcom i dziewczętom tej łaski, by radośnie odpowiedzieli na Twój głos!

Wspieraj w apostołskim trudzie naszych biskupów, kapłanów i osoby konsekrowane. Obdarz wytrwałością seminarzystów i wszystkich tych, którzy realizują swój ideał życiowy w pełnym oddaniu się Twej służbie. Rozbudź w naszych wspólnotach zapał misyjny. Poślij, o Panie, robotników na swoje żniwo i nie pozwól, by brak pasterzy, misjonarzy i tych, którzy poświęcają życie sprawie Ewangelii, doprowadził ludzkość do zguby. Amen.

